

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

7.7.2008

B6-0348/2008

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια των προφορικών ερωτήσεων εκ μέρους πολιτικών ομάδων

σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 5, του Κανονισμού

των βουλευτών: Jan Marinus Wiersma, Kristian Vigenin, Magda Kosane Kovacs, Claudio Fava, Gianni Pittella, Adrian Severin και Katalin Lévai, εξ ονόματος της Ομάδας PSE

Viktoría Mohácsi, Marco Cappato, Sarah Ludford, Metin Kazak και Imre Magor Csibi, εξ ονόματος της Ομάδας ALDE

Monica Frassoni, Els De Groen και Claude Turmes, εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

Giusto Catania, Roberto Musacchio, Vittorio Agnoletto και Umberto Guidoni, εξ ονόματος Ομάδας GUE/NGL

σχετικά με την απογραφή των τσιγγάνων Ρομά με βάση την εθνικότητα στην Ιταλία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την απογραφή των τσιγγάνων Ρομά με βάση την εθνικότητα στην Ιταλία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, τις αρχές της ισότητας και της απουσίας διακρίσεων, το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια, τον ιδιωτικό βίο και την προστασία των δεδομένων, τα δικαιώματα του παιδιού, τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως αναγνωρίζονται από τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη σχετική νομολογία¹ και το Χάρτη για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, καθώς και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
- έχοντας υπόψη τις συνθήκες ΕΕ και ιδιαίτερα τα άρθρα 2, 6 και 7 ΣΕΕ, το άρθρο 13 (μέτρα κατά των διακρίσεων βασιζόμενα μεταξύ άλλων στη φυλή και την εθνική προέλευση), το άρθρο 12 (απαγόρευση των διακρίσεων με βάση την εθνικότητα), το άρθρο 17 (ευρωπαϊκή ιθαγένεια), το άρθρο 18 (ελευθερία διακίνησης) και τα άρθρα 39 και επόμενα (ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων) της Συνθήκης ΕΚ,
- έχοντας υπόψη την οδηγία του Συμβουλίου 2000/43/ΕΚ της 29ης Ιουνίου 2000 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ προσώπων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής προέλευσης και ιδιαίτερα τους ορισμούς της άμεσης και έμμεσης διάκρισης, την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να διακινούνται και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών και την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των ατόμων σε σχέση με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων,
- έχοντας υπόψη το Έγγραφο Εργασίας του Προσωπικού για τους Ρομά σχετικά με τα κοινοτικά μέσα και πολιτικές για την ένταξη των Ρομά² και την ετήσια έκθεση για το 2008 της Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του μεταξύ άλλων για τους Ρομά, το ρατσισμό και την ξενοφοβία, κατά των διακρίσεων και την ελεύθερη διακίνηση³
- έχοντας υπόψη το άρθρο 108, παράγραφος 5, του Κανονισμού του,

¹ ιδιαίτερα την απόφαση D.H. και άλλων κατά τη Δημοκρατίας της Τσεχίας

² SEC(2008)2172

³ Ψηφίσματα του ΕΚ της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με την κατάσταση των Ρομά στην ΕΕ, της 1ης Ιουνίου 2006 σχετικά με την κατάσταση των γυναικών Ρομά στην ΕΕ, της 17ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ και των οικογενειών τους να διακινούνται και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών και της 31ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τους Ρομά.

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι μια Κοινότητα αξιών οι οποίες βασίζονται στη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, την ισότητα και την απουσία διακρίσεων, περιλαμβανομένης της προστασίας των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και ότι η ΕΕ έχει δεσμευθεί στην καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας καθώς και των διακρίσεων που βασίζονται σε οποιαδήποτε από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13 της Συνθήκης ΕΚ,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξίες αυτές εφαρμόζονται στην ΕΕ μέσω των οδηγιών που έχουν αντικείμενο την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ελεύθερη διακίνηση, καθώς και των πολιτικών που αποτελούν τη βάση των οδηγιών αυτών και ότι τα κράτη μέλη έχουν δεσμευθεί στην πλήρη εφαρμογή των πολιτικών αυτών και στην αποχή από ενέργειες που θα μπορούσαν να τις παραβιάσουν,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά αποτελούν έναν από τους κύριους στόχους του ρατσισμού και των διακρίσεων, όπως έδειξαν οι πρόσφατες περιπτώσεις επιθέσεων εναντίον τους στην Ιταλία και την Ουγγαρία και όπως περαιτέρω υπογραμμίστηκε στις πρόσφατες επισκοπήσεις του Ευρωβαρομέτρου,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή υπογραμμίζει στο Έγγραφο Εργασίας του Προσωπικού της ότι μια σειρά νομοθετικών και δημοσιονομικών μέσων της ΕΕ είναι ήδη στη διάθεση των κρατών μελών προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις σε βάρος των Ρομά, να προωθηθεί η ένταξη και ενσωμάτωσή τους, ιδιαίτερα με προοπτική την ανταλλαγή και προώθηση των ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πληθυσμός των Ρομά είναι ένα έθνος χωρίς κράτος καθώς και μια πανευρωπαϊκή εθνοπολιτιστική κοινότητα και ως εκ τούτου η ΕΕ έχει ιδιαίτερη ευθύνη για την εκπόνηση μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για τους Ρομά και πολιτικής από κοινού με τα κράτη μέλη,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 21 Μαΐου 2008 η ιταλική κυβέρνηση ενέκρινε ένα διάταγμα δια του οποίου κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε σχέση με τους οικισμούς κοινοτήτων νομάδων στην επικράτεια των Περιφερειών Καμπανίας, Λατίου και Λομβαρδίας⁴ βασισμένη στο νόμο 225 της 24ης Φεβρουαρίου 1992 σχετικά με την πολιτική προστασία που παρέχει στην κυβέρνηση τις έκτακτες εξουσίες να κηρύσσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης στην περίπτωση "φυσικών και λοιπών καταστροφών ή άλλων γεγονότων που λόγω έντασης και έκτασής τους πρέπει να αντιμετωπιστούν με έκτακτες εξουσίες και μέσα",
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το διάταγμα αυτό ακολούθησαν στις 30 Μαΐου 2008 περαιτέρω διαταγές ("ordinanze") του Πρωθυπουργού⁵ δια των οποίων:
- διορίζονται οι αστυνομικοί διοικητές της Ρώμης, Μιλάνου και Νεάπολης ως επίτροποι σε σχέση με την κατάσταση έκτακτης ανάγκης για τους Ρομά,
 - τους παρέχονται έκτακτες εξουσίες σχετικά με τον έλεγχο της ταυτότητας ατόμων,

⁴ Ιταλική ΕΕ 122 της 26.05.2008

⁵ Αριθ. 3676 για το Λάτιο, 3677 για τη Λομβαρδία και 3678 για την Καμπανία, ιταλική Επίσημη Εφημερίδα 127 της 31.05.2008

περιλαμβανομένων και ανηλίκων, μεταξύ άλλων και με την καταχώρηση δακτυλικών αποτυπωμάτων,

- τους ανατίθεται η λήψη των αναγκαίων μέτρων εναντίον εκείνων που υπόκεινται ή θα μπορούσαν να υπόκεινται σε διοικητικά ή δικαστικά μέτρα τα οποία συνεπάγονται την απέλαση,
 - τους επιτρέπεται να παρεκκλίνουν (αν και υπό την επιφύλαξη του σεβασμού του κράτους δικαίου και της νομοθεσίας της ΕΕ) από μια σειρά νόμων σχετικά με ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που άπτονται των συνταγματικών προνομίων (π.χ. δικαίωμα ενημέρωσης όταν κάποιος υπόκειται σε μια διοικητική διαδικασία όπως η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και η απαίτηση τα άτομα να κρίνονται επικίνδυνα ή ύποπτα ή όταν αρνούνται να δώσουν τα προσωπικά τους στοιχεία προτού υποβληθούν σε αναγνώριση της ταυτότητάς τους με φωτογράφιση, λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων ή συγκέντρωση ανθρωπομετρικών δεδομένων·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι με το διάταγμα κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης για ένα έτος δηλαδή έως την 31η Μαΐου 2009,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ιταλός υπουργός εσωτερικών δήλωσε κατ' επανάληψη ότι η συλλογή δακτυλικών αποτυπωμάτων έχει ως στόχο μια απογραφή του πληθυσμού των Ρομά στην Ιταλία και ότι προτίθεται να επιτρέψει τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων των Ρομά που διαβιούν σε καταυλισμούς, περιλαμβανομένων των ανηλίκων, κατά παρέκκλιση της τακτικής νομοθεσίας, τονίζοντας ότι η Ιταλία θα προβεί στις επιχειρήσεις αυτές εντοπισμού που θα ολοκληρωθούν προ της 15ης Οκτωβρίου στο Μιλάνο, τη Ρώμη και τη Νεάπολη,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη στην Ιταλία και ιδιαίτερα στο Μιλάνο και τη Νεάπολη και ότι σύμφωνα με πληροφορίες εκ μέρους ΜΚΟ τα δεδομένα αυτά ενδέχεται να αποθηκευθούν από τους αστυνομικούς διοικητές σε μια βάση δεδομένων,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Επίτροποι Barrot και Spidla υπογράμμισαν σχετικά τη σημασία των αρχών της ισότητας και της απουσίας διακρίσεων στην ΕΕ τονίζοντας ότι το κοινοτικό δίκαιο απαγορεύει σαφώς τις διακρίσεις με βάση τη φυλή και την εθνότητα,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η UNICEF, ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης και ο Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα εξέφρασαν τις ανησυχίες τους ενώ ο τελευταίος απέστειλε και ένα υπόμνημα προς την ιταλική κυβέρνηση μεταξύ άλλων σε σχέση με το ρατσισμό, την ξενοφοβία και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ρομά,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ιταλική Αρχή Προστασίας Δεδομένων ζήτησε πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές και συγκεκριμένα από τους αστυνομικούς διοικητές της Ρώμης, Μιλάνου και Νεάπολης σε σχέση με την πιθανότητα λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων των Ρομά, περιλαμβανομένων των ανηλίκων, ανησυχώντας ότι τούτο θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα διακρίσεων που ενδεχομένως άπτονται μεταξύ άλλων και της προσωπικής αξιοπρέπειας, ιδίως των ανηλίκων,

1. καλεί επείγοντως τις ιταλικές αρχές να μην προχωρήσουν στη συλλογή δακτυλικών αποτυπωμάτων των Ρομά, περιλαμβανομένων των ανηλίκων, δεδομένου ότι τούτο συνιστά σαφώς μια πράξη διάκρισης με βάση τη φυλή και την εθνική προέλευση που απαγορεύεται από το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και επιπλέον πράξη διάκρισης μεταξύ πολιτών της ΕΕ και Ρομά ή νομάδων και εκείνων που δεν υπόκεινται και δεν απαιτείται να υπόκεινται στις διαδικασίες αυτές·
2. συμμερίζεται τις ανησυχίες της UNICEF υπογραμμίζοντας ότι είναι απαράδεκτο, με στόχο την προστασία των παιδιών, να παραβιάζονται τα θεμελιώδη δικαιώματά τους και να ποινικοποιούνται, καθώς και τις ανησυχίες του Συμβουλίου της Ευρώπης και πολλών ΜΚΟ και των θρησκευτικών μειονοτήτων και θεωρεί ότι ο καλύτερος τρόπος προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών Ρομά είναι να διασφαλίζεται η πρόσβασή τους στην εκπαίδευση, τη στέγαση την υγειονομική περίθαλψη στο πλαίσιο των πολιτικών ένταξης και ενσωμάτωσης και η προστασία τους από την εκμετάλλευση·
3. συμμερίζεται τις απόψεις της Επιτροπής ότι οι πράξεις αυτές θα έπρεπε να συνιστούν παραβίαση της απαγόρευσης των αμέσων και εμμέσων διακρίσεων, ιδίως όπως προβλέπεται στην οδηγία της ΕΕ σχετικά με τη φυλή και την εθνικότητα καθώς και στα άρθρα 12, 13 και 17 έως 22 της Συνθήκης ΕΚ·
4. τονίζει εκ νέου ότι οι πολιτικές που ενισχύουν τον αποκλεισμό ουδέποτε θα είναι αποτελεσματικές στην καταπολέμηση του εγκλήματος και δεν θα συμβάλλουν στην πρόληψη και την ασφάλεια·
5. καταδικάζει κατηγορηματικά και απερίφραστα κάθε μορφή ρατσισμού και διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά και άλλοι που θεωρούνται "τσιγγάνοι"·
6. ζητεί από τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν και να καταργήσουν νόμους και πολιτικές που προβαίνουν σε διακρίσεις σε βάρος των Ρομά με βάση τη φυλή και την εθνικότητα, έμμεσα ή άμεσα και ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ελέγξουν την εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών των Συνθηκών και Οδηγιών της ΕΕ σχετικά με την απουσία διακρίσεων και την ελεύθερη διακίνηση εις τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η ουσιαστική και πλήρης εφαρμογή τους και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα όταν τούτο δεν συμβαίνει·
7. ζητεί από την Επιτροπή να προβεί σε μια εκτεταμένη αξιολόγηση των νομοθετικών και εκτελεστικών μέτρων που έλαβε η ιταλική κυβέρνηση προκειμένου να ελεγχθεί η συμβατότητά τους με τις συνθήκες και το δίκαιο της ΕΕ·
8. εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με τη δήλωση που περιλαμβάνεται στα διοικητικά διατάγματα και διαταγές της ιταλικής κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία η παρουσία καταυλισμών Ρομά γύρω από τις μεγάλες πόλεις αποτελεί αφ' εαυτής μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης από κοινωνικής πλευράς με αντικτύπους στη δημόσια τάξη και ασφάλεια αιτιολογώντας 12 μήνες κατάστασης έκτακτης ανάγκης·
9. εκφράζει την απογοήτευσή του γιατί, λόγω της κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, είναι δυνατόν να ληφθούν έκτακτα μέτρα κατά παρέκκλιση των νόμων από τους αστυνομικούς διοικητές οι οποίοι με τον τρόπο αυτό εντέλλονται για την εκτέλεση όλων των μέτρων, περιλαμβανομένης της λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων, με βάση ένα νόμο

που αφορά την πολιτική προστασία σε περίπτωση "φυσικών και λοιπών καταστροφών ή άλλων γεγονότων" που δεν ταιριάζει με τη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση·

10. ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ενισχύσουν περαιτέρω τις πολιτικές της ΕΕ για τους Ρομά εφαρμόζοντας μια στρατηγική της ΕΕ για την υποστήριξη και προώθηση ενεργειών και προγραμμάτων εκ μέρους των κρατών μελών και των ΜΚΟ οι οποίες θα συνδέονται με την ένταξη και ενσωμάτωση των Ρομά και ιδιαίτερα των παιδιών Ρομά·
11. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής της ΕΕ για τους Ρομά και ενόψει της Δεκαετίας της Ένταξης των Ρομά να ενεργοποιήσουν τη νομοθεσία και τις πολιτικές με στόχο την υποστήριξη των κοινοτήτων Ρομά προωθώντας ταυτόχρονα την ενσωμάτωσή τους σε όλους τους τομείς, να ξεκινήσουν προγράμματα κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων στα σχολεία, στην απασχόληση και τα μέσα ενημέρωσης·
12. επαναλαμβάνει σχετικά τη σημασία που έχει η ανάπτυξη στρατηγικών σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό επίπεδο με πλήρη χρήση των ευκαιριών που παρέχονται μέσω των κοινοτικών πόρων προκειμένου να καταργηθεί η απομόνωση των Ρομά στην εκπαίδευση και να εξασφαλιστεί η πλήρης πρόσβαση των παιδιών Ρομά σε μια ποιοτική παιδεία (συμμετοχή σε πρωτοποριακά προγράμματα εκπαίδευσης, καθιέρωση ειδικών υποτροφιών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων), να εξασφαλιστεί και να βελτιωθεί η πρόσβαση των Ρομά στις αγορές εργασίας, να παρασχεθεί ισότιμη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και την κοινωνική ασφάλεια, να καταπολεμηθούν οι πρακτικές που εμπεριέχουν διακρίσεις κατά την παροχή στέγης, να αυξηθεί η συμμετοχή των Ρομά στον κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό και πολιτικό βίο·
13. χαιρετίζει τη δημιουργία εκ μέρους της Επιτροπής μιας ομάδας εργασίας κατά των διακρίσεων με εκπροσώπους όλων των κρατών μελών και ζητεί από την αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να συνδεθεί με την ομάδα αυτή εργασίας και να έχει πλήρη πρόσβαση στις εργασίες της· ζητεί από την αρμόδια επιτροπή του να θεσπίσει ένα διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών της ΕΕ επί του θέματος αυτού·
14. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον Επίτροπο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης, την UNICEF και την Ιταλική Αρχή Προστασίας Δεδομένων.